

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 25/07-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. marca 2007 predbežne prerokoval návrh MUDr. J. S., B., zastúpeného advokátkou JUDr. D. G., K., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/07/06-K zo 4. septembra 2006 a takto

r o z h o d o l :

Návrh MUDr. J. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 16. januára 2007 doručený návrh MUDr. J. S. (ďalej len „navrhovateľ“) na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej aj „výbor“) sp. zn. VP/07/06-K zo 4. septembra 2006.

Z návrhu vyplýva, že navrhovateľ je podpredsedom predstavenstva spoločnosti S., a. s., a ako štatutárny orgán uvedenej obchodnej spoločnosti so stopercentnou majetkovou účasťou štátu je s poukazom na čl. 3 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.

o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“ alebo „ústavný zákon“) verejným funkcionárom, na ktorého sa vzťahuje pri výkone funkcie povinnosť ustanovená v čl. 7 ods. 1 citovaného ústavného zákona [čl. 2 odseku 1 písm. zb)].

Dňa 21. decembra 2006 bolo navrhovateľovi doručené rozhodnutie výboru zo 4. septembra 2006 sp. zn. VP/07/06-K (vyhotovené až 7. decembra 2006), ktorým navrhovateľovi ako verejnému funkcionárovi bola uložená v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pokuta zodpovedajúca mesačnému platu verejného funkcionára v sume 138 192 Sk.

Podľa navrhovateľa „Uloženie pokuty bolo zdôvodnené porušením povinnosti stanovenej v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, podať do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie písomné oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov Výboru Národnej rady SR.

Navrhovateľ podal predmetné oznámenie dňa 02. februára 2006 doporučene, hoci sa ujal uvedenej funkcie 1. januára 2006.

Navrhovateľ má za to, že jeho konanie, ako konanie verejného funkcionára, nebolo v rozpore s vyššie citovanými ustanoveniami ústavného zákona teda, že povinnosti verejného funkcionára vyplývajúce z ústavného zákona o ochrane verejného záujmu na základe ktorých mu bola uložená pokuta neporušil, oznámenie podal v zmysle čl. 7 ods. 1.

Navrhovateľ si dovoľuje poukázať na okolnosti a dôvody za ktorých došlo k odoslaniu oznámenia v takomto termíne. Nebolo to z dôvodu úmyselného konania, navrhovateľ nemienil ignorovať povinnosti uložené mu ústavným zákonom. Išlo však o ojedinelú situáciu, o nejasnosť, či je potrebné podať predmetné oznámenie, či na postavenie v akom bol navrhovateľ sa vzťahuje citované ustanovenie, išlo o prvé akciové spoločnosti vzniknuté dňom 1. 1. 2006, prvé valné zhromaždenie a. s. sa konalo až 19. 1. 2006 na ktorom boli prijaté všetky základné dokumenty štatutárneho orgánu

akciovej spoločnosti a jeho zmluva o výkone funkcie podpredsedu predstavenstva bola schválená až na druhom valnom zhromaždení akciovej spoločnosti dňa 28. 1. 2006. V dôsledku všetkých týchto objektívnych dôvodov došlo k danej situácii spôsobujúcej podanie oznámenia dňa 2. februára 2006.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti navrhovateľ zotrúva na tom, že neporušil povinnosť uvedenú v napadnutom rozhodnutí.

Naopak, navrhovateľ má za to, že rozhodnutie Výboru Národnej rady je v rozpore s citovaným ústavným zákonom, že zo strany Výboru Národnej rady došlo k porušeniu ústavného zákona z nasledovných dôvodov:

1. Výbor Národnej rady nedodržel povinnosť stanovenú v čl. 9 ods. 5 ústavného zákona rozhodnúť vo veci do 60 dní odo dňa začatia konania,

2. Výbor Národnej rady pri uložení pokuty podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona určil nesprávne výšku pokuty. “

Podľa sťažovateľa výbor „v napadnutom rozhodnutí stanovil výšku pokuty v rozpore s ústavným zákonom v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára vo výške 138.192,- Sk“, pričom nebral do úvahy novelu ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

V závere navrhovateľ navrhuje, „aby Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom napadnuté rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií zo dňa 4. septembra 2006, číslo rozhodnutia VP/07/06-K zrušil a uložil povinnosť Výboru Národnej rady Slovenskej republiky uhradiť navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 13.327,- Sk (slovom trinásťtisíc tristo dvadsaťsedem slovenských korún) na účet právneho zástupcu navrhovateľa do 15 dní od právoplatnosti nálezu“.

II.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde sa konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na ústavný súd v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu

na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2.

Z obsahu spisu výboru sp. zn. VP/07/06-K ústavný súd zistil nasledovný stav konania: Uznesením výboru č. 99 zo 16. marca 2006 výbor začal konanie proti navrhovateľovi vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, ktoré bolo navrhovateľovi doručené 3. apríla 2006. K uzneseniu sa vyjadril navrhovateľ listom zo 7. apríla 2006, v ktorom uviedol, že funkcie podpredsedu predstavenstva akciovej spoločnosti S., a. s. (ďalej len „ústav“) sa ujal dňa 1. januára 2006, pričom uviedol, že si je vedomý toho, že si povinnosť podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu včas nesplnil.

Následne výbor rozhodnutím sp. zn. VP/07/06-K zo 4. septembra 2006 konštatoval, že tým, že mu navrhovateľ v stanovenej lehote nepodal oznámenie, porušil povinnosť uloženú v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, za čo mu v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) citovaného ústavného zákona uložil pokutu v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára. Výbor navrhovateľa poučil aj o jeho práve podať návrh na preskúmanie tohto rozhodnutia ústavnému súdu.

Predseda výboru podaním sp. zn. VP/07/06-K z 12. septembra 2006 požiadal ústav o oznámenie výšky mesačného platu navrhovateľa, ktorý poberal za výkon verejnej funkcie.

Po zistení relevantných skutočností vydal výbor 7. decembra 2006 rozhodnutie zo 4. septembra 2006, v ktorom konštatoval, že konaním navrhovateľa došlo k porušeniu čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, za čo mu v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) citovaného ústavného zákona uložil pokutu v sume 138 192 Sk. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že je nesporné, že navrhovateľ porušil ústavný zákon o ochrane verejného záujmu, pretože oznámenie podal až 2. februára 2006, teda po zákonnej lehote

30 dní od ujatia sa funkcie (1. januára 2006). Rozhodnutie výboru bolo doručené navrhovateľovi 21. decembra 2006.

K návrhu navrhovateľa sa na základe výzvy ústavného súdu z 19. januára 2007 vyjadril aj výbor prostredníctvom svojho predsedu, a to listom sp. zn. RD-298/2007-PO z 1. februára 2007. V liste predseda výboru okrem iného uviedol: „*K odôvodneniu omeškania konštatujeme, že sťažovateľ nepopiera, že k omeškaniu skutočne došlo, hľadá len dôvody na jeho odôvodnenie, čo ho však nezbavuje zodpovednosti za porušenie povinnosti podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona.*

Pokiaľ sa týka výhrady k tomu, že výbor nerozhodol do 60 dní podľa čl. 9 ods. 5 uvádzame, že ide o tzv. poriadkovú lehotu a s jej nedodržaním ústavný zákon nespája zastavenie konania alebo zánik zodpovednosti v konaní podľa čl. 9 tohto ústavného zákona.

K výhrade o spôsobe určenia výšky pokuty uvádzame, že bola stanovená podľa oznámenia zakladateľa verejného funkcionára (...). Vzhľadom na skutočnosť, že ide o pokutu za nepodanie oznámenia do 30 dní od ujatia sa funkcie, nie je možné použiť ustanovenie čl. 9 ods. 14 ústavného zákona, keďže nepracoval v uplynulom roku 12 mesiacov a výška pokuty bola ustálená podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) vo výške platu uvedeného v zmluve so zamestnávateľom verejného funkcionára“.

Z podaného návrhu a pripojených listinných dôkazov je zrejmé, že navrhovateľ nespochybňuje porušenie povinnosti vyplývajúcej z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu a nepopiera, že písomné oznámenie nepodal v stanovenej lehote, t. j. do 30 dní odo dňa, kedy sa ujal funkcie.

Preskúmaním návrhu navrhovateľa, spisu výboru sp. zn. VP/07/06-K, namietaného rozhodnutia zo 4. septembra 2006, ako aj s prihliadnutím na ďalšie s vecou súvisiace skutočnosti dospel ústavný súd k záveru, že jeho návrh je zjavne neopodstatnený.

Zjavná neopodstatnenosť predmetného návrhu spočíva v podstate navrhovateľových tvrdení, ktoré nesmerujú k obhajobe vlastného konania a jeho súlad s právami a povinnosťami uloženými mu ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu a ktoré by

ústavný súd mohol ako relevantné v rámci konania podľa § 73a zákona o ústavnom súde skúmať. Podstata navrhovateľových námietok je v jeho ospravedlnení konania neznalosťou ústavného zákona.

Podľa čl. 2 ods. 1 písm. zb) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu tento ústavný zákon sa vzťahuje na funkcie štatutárneho orgánu alebo členov štatutárneho orgánu obchodných spoločností so stopercentnou majetkovou účasťou štátu.

Podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu verejný funkcionár je na účely tohto ústavného zákona každý, kto vykonáva funkciu uvedenú v čl. 2 ods. 1. Na účely čl. 7 a 8 a na účely konania, ak sa porušili povinnosti podľa čl. 7 a 8, sa osoba, ktorá vykonávala verejnú funkciu, považuje za verejného funkcionára aj v období jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.

Podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu verejný funkcionár je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie, **a)** či spĺňa podmienky nezlučiteľnosti výkonu funkcie verejného funkcionára s výkonom iných funkcií, zamestnaní alebo činností podľa čl. 5 ods. 1 a 2, **b)** aké zamestnanie vykonáva v pracovnom pomere, obdobnom pracovnom vzťahu alebo štátnozamestnaneckom pomere a akú podnikateľskú činnosť vykonáva popri výkone funkcie verejného funkcionára, **c)** aké má funkcie v štátnych orgánoch, v orgánoch územnej samosprávy, v orgánoch právnických osôb vykonávajúcich podnikateľskú činnosť a v orgánoch iných právnických osôb; taktiež uvedie, z ktorých uvádzaných funkcií má príjem, funkčné alebo iné požitky, **d)** svoje príjmy dosiahnuté v uplynulom kalendárnom roku z výkonu funkcie verejného funkcionára a z výkonu iných funkcií, zamestnaní alebo činností, v ktorých vykonávaní verejný funkcionár pokračuje aj po ujatí sa výkonu funkcie verejného funkcionára, **e)** svoje majetkové pomery a majetkové pomery manžela a neplnoletých detí, ktorí s ním žijú v domácnosti, vrátane osobných údajov v rozsahu titul, meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu.

Podľa čl. 7 ods. 5 písm. e) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu oznámenie podľa odseku 1 podáva iný verejný funkcionár určenému výboru Národnej rady Slovenskej republiky.

Ústavný súd konštatuje, že navrhovateľ ako verejný funkcionár (podpredsa predstavenstva spoločnosti S., a. s.) bol v zmysle vyššie citovaných ustanovení ústavného zákona o ochrane verejného záujmu povinný predložiť výboru oznámenie do 30 dní odo dňa ujatia sa funkcie. Navrhovateľ bol do funkcie ustanovený s účinnosťou od 1. januára 2006. Keďže ústavné právo nemá všeobecné ustanovenie o počítaní lehôt, v danom prípade je potrebné aplikovať ustanovenie generálnej právnej normy civilného procesu, a teda § 57 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľovi začala plynúť 30-dňová lehota na splnenie povinnosti uloženej ústavným zákonom nasledujúci deň po ustanovení do funkcie, teda 2. januára 2006. Požadované oznámenie však navrhovateľ výboru podal až 2. februára 2006, z čoho je zrejmé, že ho podal po zákonom stanovenej 30 dňovej lehote, čím porušil čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Ako dôsledok týchto skutočností začal výbor voči navrhovateľovi konanie, výsledkom ktorého bolo jeho rozhodnutie sp. zn. VP/07/06-K zo 4. septembra 2006. V rozhodnutí výbor konštatoval porušenie čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu a za porušenie tejto povinnosti uložil navrhovateľovi v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) tohto ústavného zákona pokutu v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára.

Pochybenia, ktoré navrhovateľ vytýkal rozhodnutiu výboru a ktoré možno považovať za ospravedlnenie vlastného konania v danom prípade neobstoja, a to aj s prihliadnutím na jednu zo základných zásad práva „ignorantia legis non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje), teda navrhovateľ mal poznať obsah ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd návrh navrhovateľa na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol v tejto časti pre jeho zjavnú neopodstatnenosť.

Aj keď predmetom konania podľa § 73a a nasl. zákona o ústavnom súde je preskúmanie konania verejného činiteľa a jeho súladnosť s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu, ústavný súd k navrhovateľovej námietke o prekročení 60-dňovej lehoty výborom ustanovenej v čl. 9 ods. 5 citovaného ústavného zákona poznamenáva, že aj keď konanie bolo začaté uznesením výboru zo 16. marca 2006, niet pochybností o tom, že táto lehota bola prekročená. Vzhľadom na to, že v právnom poriadku Slovenskej republiky absentuje úprava následkov prekročenia tejto lehoty, jej uplynutie sa nespája so žiadnym právnym účinkom. Na základe tohto poznatku možno dospieť k záveru, že výbor môže rozhodnúť aj po uplynutí stanovenej lehoty.

Je však v záujme dodržiavania princípov právneho štátu, najmä právnej istoty účastníka konania, aby výbor vydával rozhodnutia v primeranej lehote, aj keď je táto lehota poriadková.

Výbor je povinný postupovať podľa čl. 2 ods. 2 ústavy, je teda povinný rešpektovať aj lehoty uvedené v ústavnom zákone.

K tej časti návrhu, v ktorej navrhovateľ namieta, že pri stanovení pokuty výbor „*zjavne opomenul novelu ústavného zákona o ochrane verejného záujmu – ústavný zákon č. 545/2005 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť dňom 1. 1. 2006, konkrétne ustanovenia čl. 9 ods. 15 a 16*“, ústavný súd poznamenáva, že v zmysle § 73a a § 73b zákona o ústavnom súde nie je oprávnený posudzovať sumu uloženej pokuty v konaní o preskúmanie rozhodnutia výboru vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, i keď pozornosti ústavného súdu neušlo, že výbor pri určení tejto pokuty nesprávne aplikoval príslušné zákonné ustanovenia, ale tieto otázky podľa citovaných ustanovení zákona o ústavnom súde nemôžu byť predmetom konania o preskúmaní rozhodnutia vo veci

ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, podľa jedenásteho oddielu druhej hlavy zákona o ústavnom súde (čl. 2 ods. 2 ústavy).

V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že tvrdené nedostatky v rozhodovaní výboru, v dôsledku ktorých by sa navrhovateľ cítil by poškodený na svojich právach, by mohli byť predmetom skúmania ústavným súdom v konaní podľa čl. 127 ústavy, pričom lehota na podanie sťažnosti podľa citovaného článku ústavy začína navrhovateľovi plynúť po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia výboru (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde a čl. 133 ústavy).

Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. marca 2007